

ПРОТОКОЛ

№ 93

София, 31.05.2018 година

Днес, 31.05.2018 г. от 10:50 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимирова, Георги Златев и Евгения Харитоновна, и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“ и експерти на КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Преди това да се извиня за една неволна моя грешка. Аз казах, че срокът за представяне на становищата е 14 дни. В тази процедура срокът за становищата е 3 дни, но се надявам, че всички енергийни дружества добре познават нормативната база и ще ги представят в тридневен срок становищата си.

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „ТЕЦ Варна“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, „Енерго-Про продажби“ АД, „ЕСП Златни пясъци“ ООД и Фонд „Сигурност на енергийната система“ са уведомени за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-10/23.05.2018 г. и изпраща свои представители.

На заседанието се явиха:

- г-н Мартин Тафров – ръководител на управление в „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД;
- г-н Минчо Минчев – директор на централа в „ТЕЦ Варна“ ЕАД;
- г-н Петър Илиев – изпълнителен директор на НЕК ЕАД;
- г-н Ангелин Цачев – изпълнителен директор на ЕСО ЕАД;
- г-жа Гергана Терзийска - ЕСО ЕАД;

- г-жа Зорница Генова – директор на дирекция „Регулация“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД;
- г-н Гочо Чемширов – заместник-председател на УС на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД;
- г-н Пламен Стефанов – пълномощник на „Електроразпределение Север“ АД;
- г-жа Зорница Генова – директор на дирекция „Регулация“ в „ЧЕЗ Електро България“ АД;
- г-жа Илина Стефанова – ръководител „Регулация“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- г-н Пламен Стефанов – председател на УС на „Енерго-Про Мрежи“ АД;
- г-н Диан Червенкондев – председател на УС на Фонд „Сигурност на енергийната система“.

„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД и „ЕСП Златни пясъци“ ООД не изпращат свои представители.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-Дк-472 от 18.05.2018 г. относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Георгиева, Петя Андонова, Радостина Методиева, Радослав Райков и Силвия Петрова, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 3 от протокол № 87/23.05.2018 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Председателят даде думата на представителите на енергийните дружества да изразят становище по разглеждания проект на решение.

М. Тафров – „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:

Запознахме се подробно с доклада. Нямаме съществени забележки. Това, което имаме да кажем, ще бъде представено в писмен вид в законоустановения срок. Само едно нещо бих искал да отбележа във връзка с решението за квотите. Първо искам да кажа, че похвални са усилията на Комисията за продължаване на либерализацията на пазара и отварянето му. Това съвсем естествено води до намаляване на регулираната квота на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. Не възразяваме срещу това. Не възразяваме, а молим Комисията да се съобрази с това, че в регулирания пазар останаха вече само битовите потребители, които са със силно изразено пиково потребление. „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД е базова централа и бихме искали квотата да се изпълнява според техническите възможности на всеки от производителите. Тоест ние да осигуряваме базата на потреблението, а пиковете да се покриват от останалите участници в регулирания пазар.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н П. Илиев прави някакви мимики, той ще вземе думата след малко. Моля Ви, г-н Илиев, не се вълнувайте. Г-н Тафров, аз имам един въпрос към Вас. Шести блок на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, ремонтът трябва да завърши в края на месеца. Така ли е?

М. Тафров – „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД:

Да, очакваме пуск днес в 22 ч.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Чудесно, това е добра новина, понеже имаше други слухове в публичното пространство.

М. Минчев – „ТЕЦ Варна“ ЕАД:

Ние също се запознахме обстойно с доклада на експертната група към Комисията. В голямата си степен сме удовлетворени от анализа, който е направен. Нашето официално становище ще бъде входирано, разбира се, в законоустановения срок. Само ще си позволя две вметки. Първата, ще се присъединя към всички останали колеги, които говориха и на предишното заседание, във връзка с цената на квотите. Ние също се присъединяваме към становището, че на тази цена между 8 и 9 евро никога повече няма да можем да купуваме CO₂ квоти. Другата вметка, която искам да направя, е за разходите за ремонти, които ни е признала експертната група. Тъй като Вие знаете, ние 3 г. бяхме извън експлоатация и много детайлно представихме нашите разходи през предишни години по време на експлоатацията. За съжаление Комисията се е спряла на 2013 г., която ние наистина имахме много, много ограничени разходи за експлоатация и правехме само аварийни поддръжки. Така че тези разходи, които са ни признати за ремонти, са крайно, крайно недостатъчни за една работеща централа. Но както казах, официално ще го входираме.

П. Илиев – НЕК ЕАД:

Днес разглеждаме цените на електрическата енергия в една малко по-друга ситуация, защото имаме значителни промени в ЗЕ, където общо взето се доближаваме до пълна либерализация на пазара. Защо го казвам това в началото? Защото имам една молба към КЕВР, тъй като те трябва да приемат поздаконови актове, които да не улеснят, за да не се получи един вакуум. Затова молбата ми е, ако може по-бързо да влязат тези подзаконови актове, за да можем както аз, така и колегите да не изпитваме трудности при спазването на Закона.

Относно доклада, НЕК ЕАД продължава да е ошетен, както винаги, разбира се. Ние ще си представим възражението в срок, но аз само ще маркирам някои от нещата, без да влизам в подробности. Едното е, продължаваме да предоставяме услуги на ЕСО ЕАД на абсолютна загуба. Не можем първично, вторично, третично регулиране да предоставяме по 10 лв., а ние да заплащаме 60 – 70 лв. за същото, което общо взето ни ощетява значително. Не знам кой има полза от това, в интерес на истината. Другото което е, че по количествата електрическа енергия, определени за реализация на обществен доставчик, отново имаме огромен излишък от 4 800 хил., което е близо 30% от общата закупена енергия. Възражяваме по цената, определена от ВЕЦ, собственост на НЕК ЕАД, както и признаването на ПАВЕЦ. Възражяваме по компонентата обществена доставка на електрическата енергия. Възражяваме по цената, колегите го казаха, на въглеродните емисии, защото тя е значително по-ниска от реалната, защото на 29-ти е 16,25 евро (само за сведение). Не са ни признати разходите за електрическа енергия на КонтурГлобал Марица Изток 3 АД за серни и азотни емисии и по компенсация от решение на КЕВР, също което не ни е признато, през периода, които не са включени в цените, това са на „Топлофикация Русе“ ЕАД, „Брикел“ ЕАД, „Топлофикация Сливен“ ЕАД и някои други, както и компенсиране на разходите за миналите регулаторни периоди. Другото, което според мен малко изкривява нещата, общото количество електроенергия за реализация в страната. Тя не е точно „нас“, но общо взето тя касае фонда, защото индиректно влияе и на нас. Аз за първа година сега не взех отношение по цените на топлофикациите, защото там общо взето вече се разделяме с тях, но все пак с компенсацията на техните цени ние сме пак заедно, а и в пазара на електрическа енергия. Молбата ми е пак към КЕВР, да приемат в спешен порядък подзаконовите актове.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Както винаги, ще си представите писмено становище.

П. Илиев – НЕК ЕАД:

Да.

А. Цачев – ЕСО ЕАД:

След като се запознахме обстойно с публикувания доклад на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и дирекция „Правна“ за утвърждаване на цените в сектор „Електроенергетика“ за предстоящия регулаторен период, бих желал да обърна внимание на някои според нас съществени въпроси при определянето на цените за пренос и достъп, касаещи ЕСО ЕАД. По отношение на цената за пренос, определената от работната група прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи, по преноса е в размер на 73,13 лв./MWh. За операторите на електроразпределителните мрежи е в размер на 76,82 лв./MWh, което според нас тази разлика не би трябвало да я има. Следва да обърна внимание, че типът на мрежата е определяща само и единствено по отношение на количеството на технологичните разходи, а не и на цената. В крайна сметка ние ще закупуваме цената от едно и също място, ще я закупуваме от борсата. В подкрепа на това твърдение са фактите. Досега цената, на която сме купували електроенергията за технологичните нужди, е била една и съща. В тази връзка следва операторите на мрежите да бъдат обединени в една и съща група, към която да бъдат приложени едни и същи групови коефициенти. Отделно е извършена една корекция в посока на намаление с 40 млн. лв. на УПР. В това число са ни намалени с 2 600 хил. лв. разходите, които ЕСО ЕАД следва да извърши в изпълнение на Наредба №11 за определяне на условията и реда за осигуряването на храната и добавките към нея за работниците и служителите, които работят в предприятие със специфичен характер. Също смятаме, че трябва да бъдат преразгледани тези факти. Отделно, увеличение на размера от приходите ни от реактивна енергия, за което смятам, че в последните години тенденцията е на намаляване на тези приходи, а не на увеличаване. Това е видно от последните няколко регулаторни периода и това ще генерира допълнителни загуби от цена пренос за сметка на ЕСО ЕАД. По отношение на цената за достъп, отново е увеличен размерът на предложените от ЕСО приходи от предоставяне на преносната способност - от 40 млн. лв. на 42 млн. лв., което отново е в разрез на нашите очаквания и на тенденцията за намаляване на тези приходи през последните години. Така предложената колекция надвишава очакваните общи приходи, което ще доведе до невъзможност от мрежови инвестиции за поддържане или увеличаване на междусистемните капацитети.

В заключение само бих искал да насоча вниманието Ви, че през текущата 2018 г. стартира единното свързване на пазарите „ден напред“ и „в рамките на деня“ на европейско ниво. В тази връзка отговорността на оператора да гарантира сигурни и устойчиви доставки на електрическа енергия, за това нещо е необходим финансов ресурс, с който ние вероятно няма да разполагаме в достатъчна степен. Може би това ще доведе до забавяне и неизпълнение на някои от поставените цели.

Писмено становище, г-н Председателю, ще представим в законоустановения срок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Цачев. Г-жо Терзийска, Вие вероятно няма да вземете думата?

Г. Терзийска - ЕСО ЕАД:

Няма.

З. Генова – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД:

Запознахме се детайлно с публикувания доклад. Писмено становище ще представим в законоустановения срок, но сега бих искала да се спра на основните моменти в нашата теза. По отношение на прогнозната цена за технологичния разход,

считаме, че същата е определена като прекалено ниска и следва да бъде актуализирана със сделките, които се случиха през м. май, и тези, които ще се случат и през м. юни, тъй като след публикуването на доклада цената на предлагане на енергия на борсата беше между 72,75 лв./MWh, а от вчера имаме и доста по-високи нива на цените. Очакваме прогнозната цена да бъде увеличена. По отношение на оперативните разходи, така както са определени за „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, те се запазват на нивото на отчетното им ниво за 2017 г. и считаме, че този подход не е правилен, защото запазването на одобрените разходи на това ниво не отчита нито планираното бизнес развитие на дружеството, нито очакваната инфлация. За нас с този подход ще бъде изключително трудно да отговорим на всички допълнителни задължения, които се въведоха със законодателството, например участието на разпределителните дружества на организирания борсов пазар, задълженията ни във връзка с въвеждането на Регламента за защита на личните данни и спазването на задължението на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД като работодател и страна по колективния трудов договор за увеличаване на заплатите на служителите.

Възразяваме срещу запазването на нивото на технологичния разход в размер на 8%, което е значително по-ниско от реално достигнатото към края на регулаторния период и по-ниско от прогнозируемото ниво за следващия регулаторния период. Считаме, че Комисията следва да прилага един от следните подходи: или един и същ процент да се прилага за всички дружества, или ако ще прилагат индивидуални проценти, то трябва да се отчитат спецификите на мрежата за всяко дружество, което то оперира, както и планираните средства за инвестиции с цел намаляване на технологичния разход.

По отношение на нормата на възвръщаемост, възразяваме срещу намаляването на същата и апелираме за ясни правила, кои източници се ползват и защо. По отношение на Z фактора, имаме конкретни изчисления, които ще представим в писмен вид, защото считаме, че същият е неправилно изчислен и приложен по отношение на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.

За нас с новата уредба и от доклада произтичат два въпроса, които се надяваме да намерят отговор или в ценовото решение, или в Наредба №1. Първият въпрос е свързан с фактурирането на нетехническите загуби или т. н. кражби. В чл. 51 от действащите Правила за измерване на количествата електрическа енергия изрично е записано, че те се фактурират по цената за технологичен разход. Нашият въпрос е: След приемането на ценовото решение, по каква цена следва да се фактурират кражбите? По прогнозната, с включена цена за задължения към обществото, без, по реалната към дева, в който е установена? Вторият ни въпрос е свързан със реактивната енергия. В чл. 7, ал. 3 и ал. 4 от Наредба №1 е предвидено, че надбавката се фактурира по цена, по която общественият доставчик продава енергия на крайните снабдители. Към настоящия момент в тази цена е включена и цената за задължения към обществото. За в бъдеще няма да бъде. За нас възниква въпросът: Когато фактурираме реактивна енергия към потребителите и производителите, следва ли на отделен ред да посочваме цената за задължения към обществото или не? Това е от значение, защото трябва да знаем дали ще се правят промени във фактурите, дали ще се добавят нови редове.

Детайлно становище и калкулации ще представим в установения срок.

Г. Чемширов – „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД:

Относно извършените изчисления и калкулации, считаме, че са правилно калкулирани. Нашето становище за приетите отделни числа ще представим писмено в установения срок. Това, което аз искам в момента, е само да обърна внимание върху някои неща от анализите и обосновките, които е направила работната група, с които аз лично и моите колеги не можем да се съгласим. В общата част е казано, че технологичният разход се изчислява на реално измерените количества. Обръщам се към

Вак, като експерт по електрически измервания, и смятам, че никой няма начин за измерване на технологични разходи в една мрежа. Няма такова нещо и не е логично да се записва в такъв важен документ. Оттам нататък на нас ни се вменява вина, че не сме предоставили информация. Искам да се обърна, че аз дори я снимах Справка №3. На ред първи е записано ясно, че информацията - колко е количеството, съгласно т. 16 от минималните изисквания. Тук всъщност се акцентира от работната група, че ние сме предоставили закупената енергия за технологичен разход. Отдолу обаче сме представили и това, за което в доклада се твърди, че не е представено, това е количеството енергия, върху което сме заплатили задължения към обществото. Това е една дискусия, която можем да направим с експертите от регулатора, но само фактът, че Вие в момента определяте Z фактор, разлика на база на закупеното количество енергия за технологичен разход, средна пазарна и средна реализирана, е още едно доказателство, че едно е закупено количество за покриване, друго е балансираща енергия, която се купуват за балансиране на загубите. Но това наистина е една дискусия и аз мисля, че има нужда от тази дискусия, за да си изравним разбиранията кое е енергия, закупена за технологичен разход, и кое е енергия за балансиране на технологичния разход.

Не мога да се съглася и с обосновката защо трябва да останат на 8%. Само едно ще акцентирам. Записано е, че: „Отговорността за по-високите отчетени технологични разходи по преноса, в сравнение с утвърдените такива през предходния регулаторен период, е на самите електроразпределителни предприятия...“ Да, разбира се, но зависи какво е утвърденото. Отговорността е за целия размер, така че това някак си не може да бъде използвано за обосновка защо трябва да останат изчислените от г-н Цанев, тази разработка, която Вие обещахте да покажете, но все още не сте.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз не съм я виждал.

Г. Чемширов – „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД:

Жалко, защото се обосноваване изцяло на нея вече във второ ценово решение.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Така е, защото това е бил документ, който официално е бил представен в предишния период.

Г. Чемширов – „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД:

Но Вие се обуславяте на същата. Според нас не можем да приемем и факта, че... и тук ни се вменява едва ли не като вина, че сме закупили 8,51%, а пък сме реализирали за 8,018%. Даже очакват дали няма да продължи, от което следва санкция 3 млн. лв. или там колкото се реши. Това, което също не мога да приема в доклада, е тогава, когато се говори за ценообразуващите елементи, се посочва, че некоректно „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД е представило в заявлението си 8,51% като разчетени, при положение че е постигнало близо 8%. Наистина, тук също е една дискусия, но технологичният разход освен от всички параметри на мрежата, зависи и от размера на електрическата енергия. И това е една много важна дискусия, която трябва наистина да знаем, че прогнозирайки ... може да направите справка, че в прогнозата за количество пренесена енергия е по-малко от това, което беше в базовата година, откъдето следва ... знаем и от техническите науки, че има едни постоянни загуби, когато количеството е по-малко, тогава те са по-големи като процент. Не мога да се съглася с това и затова смятам, че и не бива да се правят квалификации за некоректност, защото нашето заявление си и така, като ние го разбираме.

По останалите неща ще представим писмено становище. Пак казвам, самите изчисления са правилни като изчисления. Това ще потвърдим и в нашето становище, което ще представим.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Няма да се въздържа да похваля „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД за непрекъснатото снижаване на нивото на технологичните разходи. Това наистина е постижение.

П. Стефанов – „Електроразпределение Север“ АД:

Първо бих искал да поздравя Комисията и работната група, че въпреки сериозните нормативни промени, които се случиха, в доста кратки срокове успя да реагира с проекта на Наредба и доклада, което да осигури достатъчно време да се подготвим за новия регулаторен период. Ще внесем нашето писмено становище. Основното ни възражение в него ще бъде по отношение на намаляването на нормата на възвръщаемост, което я прави една от най-ниските за оператори на разпределителни мрежи за региона.

З. Генова – „ЧЕЗ Електро България“ АД:

„ЧЕЗ Електро България“ АД възразява срещу така определения размер на компонентата, запазването му в действащия от 2,29%, тъй като счита, че това е недостатъчен размер, който да покрие икономически обосноваваните разходи, разходите за балансиране и възвръщаемостта. Още повече като се отчетат и законодателните промени, които ще се въведат от 01 юли. Считаме, че за един регулиран субект всички разходи, произтичащи от задължения, наложени от Закона или от лицензията, следва да участват във формирането на необходимите му приходи. Отбелязваме, че все още няма произнасяне от страна на Комисията по внесения нов проект за Общи условия на крайните снабдители. Тъй като този документ би дал възможност на крайния снабдител реално да оптимизира оперативните си разходи, а именно тези, свързани с фактурирането, пликването, разноса на фактури, събирането на вземания, считаме, че направеното сравнение в доклада между разходите на крайните снабдители и търговците не е обективно, тъй като двата субекта не оперират при едни и същи условия. Крайните снабдители имат много повече задължения, които им са вменени от законодателството и от лицензиите им. Докато търговците от своя страна разполагат със свобода да договарят условията на доставки, съответно могат и да оптимизират разходите си. Възразяваме срещу запазването на размера на разходите за балансиране. Считаме, че промяната в нормативната уредба по отношение на участието в балансиращи групи ще промени средата и констатациите на Комисията няма да бъдат приложими за следващия регулаторен период. С безпокойство отбелязваме, че не се запазва тенденцията за елиминиране на кръстосаното субсидиране между бита и стопанските потребители, поне що се отнася за „ЧЕЗ Електро България“ АД, тъй като е налице увеличаване на тарифите за стопанските потребители за сметка на намаляването на нощната енергия на битовите потребители. Бихме желали тенденцията от предишните 2 г. за намаляване на това кръстосано субсидиране се запази. Детайлни писмени бележки ще предоставим в срок.

И. Стефанова – „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Основните ни бележки по доклада са относно възраженията ни по образуването на компонентата за дейността на крайния снабдител. Считаме, че тя противоречи с принципите на ценообразуване, че цените трябва да бъдат недискриминационни и обективни, и да отразяват разходите, които дружеството е длъжно да извърши. Натрупаният опит до момента ясно показва, че за крайния снабдител в решенията на Комисията не става ясно при прилагането на максимален допустим процент (по начина,

по който се определят разходите), каква част от този процент Комисията счита за обосновани разходи, каква е нормата на възвръщаемост, която прилага, и какви са признатите разходи за балансиране. Настояваме в решението ясно Комисията да обозначи кои по вид и размер разходи на крайния снабдител тя признава, както и да знаем каква е възвръщаемостта на дейността ни. Предлагаме начинът, по който се изчислява, а именно с прилагането на максимален процент, да не бъде релевантно повече, защото двата метода, по които се ценообразува, на практика са в противоречие и не дават яснота нито за лицензианта, нито за неговите клиенти как всъщност ценообразува регулаторът. В целия доклад забелязваме опит да бъде сравнен крайният снабдител с търговец и на тази база да бъде извършено ценообразуването в регулирания сегмент. Да, обаче крайният снабдител има редица повече задължения и оперира при съвсем различни условия, отколкото един търговец. Обръщам внимание, че крайният снабдител продава по регулирани цени, независимо дали ги приема за обективни или не, и ги прилага в рамките на годишния период. Търговецът, от своя страна, е свободен във всеки един момент да промени цената, по която продава на клиентите си, и знаете, че такава практика съществува и към момента. Крайният снабдител е ограничен от ОУ, които са одобрени от Комисията. Нашите мисля, че навършиха вече 10 г. Те са създадени и одобрени при съвсем други условия, когато либерализацията тепърва прождаше. За разлика от нас, всеки един търговец сам определя условията и начина, по който ще работи с клиентите си. За крайния снабдител има задължения да уведомява клиентите си преди изключване, да им дава различни по вид информации. Крайният снабдител е длъжен да се съобрази с желанията на клиентите си да плащат кешово. При нас този процент е над 90%, което означава, че ние сме длъжни да осигурим достатъчно места, в които тези клиенти да им е удобно да си платят разходите. Крайният снабдител, в момента нашият на нашата територия оперира и по 1 200 договора за изкупуване на енергия от ВЕИ производители, каквото задължение търговците нямат. Интересно за нас остава с кои търговци точно ни сравнявате. Дали с тези, които за една вечер се оттеглиха от пазара и оставиха всичките си клиенти в регулирания сегмент в началото на зимния период, дали с тези, които не си плащат задълженията към обществото и ги има в най-различни списъци? Добре е, наистина, като се правят такива сравнения, да се вземат под внимание всички тези фактори. И ако приемем, че клиентите са най-добрият лакмус за това - какво се случва на пазара и къде условията са по-добри, от началото на годината цели 18 битови клиента на територията на ЕВН са излезли на свободен пазар, останалите 1 500 хил. са си останали при крайния снабдител. Правейки съпоставка с разходите и приходите, които крайните снабдители имат от тези клиенти, и сравнявайки процентите, които се прилагат при маржа, ще Ви дам още няколко цифри – 206 хил. от нашите клиенти имат средна годишна консумация от 12 лв. годишно, което прави получен регулиран марж от тях по 1 ст. на година. Разбирате, че с тези клиенти, както и всички клиенти с рисков профил, тези, които не заплащат редовно задълженията си, не са желаните клиенти от търговците. Всички те остават при нас, при положение че за нас няма предвиден процент за несъбираемост. Тоест предполага се, че ние оперираме в условията на 100% събираемост, а всички тук знаете, че това не е така. Отварянето на пазара привлече добрите клиенти към търговците, а рисковите и недобрите платци останаха в регулирания сегмент и това очевидно ще продължи в следващите години. Така че моля Комисията наистина да вземе тези фактори под внимание и да извърши ценообразуването съобразно реалностите към момента.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Стефанова. Сигурно не мислите, че всичките клиенти, които са на регулирания пазар към ЕВН, са такива, каквито Вие ги описяхте, защото ние сме част от тях също.

П. Стефанов – „Енерго-Про Мрежи“ АД:

Също ще внесем писмено становище в срок. Освен казаното от колегите по отношение на размера на надценката на крайния снабдител, бих искал да обърна внимание и на продължаващото непризнаване на разходите за енергийна ефективност. Над крайните снабдители висят едни сериозни задължения, вменени със Закон по енергийна ефективност. Истината е, че пазарът на енергоефективни услуги бавно набира скорост. Докато един търговец на свободния пазар има пълната свобода да калкулира в цената на предоставяната услуга разходите, които ще направи за изпълнение на задълженията си по Закона, ние оставаме ограничени в този аспект.

Д. Червенкондев – Фонд „Сигурност на енергийната система“:

Както знаете Фонд „Сигурност на енергийната система“ функционира от 2015 г., в края на 2015 г., с първите стъпки и промени, свързани със стабилизирането на сектор Електроенергетика в България, и първите стъпки на по-сериозната либерализация на електроенергийния пазар, като последните промени в ЗЕ отредиха изключително сериозна роля на Фонд „Сигурност на енергийната система“ като основен компенсаторен механизъм в условията на по-широк либерализиран пазар. В настоящото ценово предложение (и доклад, и решение) ние не можем да вземем в момента отношение във връзка с конкретните количества на електроенергия, които в момента се прогнозира, дали ще бъдат точно такива, дали ще бъдат достатъчни приходите. За нас беше важно в това ценово решение да бъдат определени основните компоненти, които ще бъдат необходимите приходи на Фонд „Сигурност на енергийната система“, и съответно какви очаквани разходи би имал Фонд „Сигурност на енергийната система“, за да компенсира всички скъпи енергии. Това са енергиите от ВЕИ, индивидуално на всички тези, които са над 4 MW и ще участват на либерализирания пазар или на конкурентния пазар в Българската енергийна борса, както и на тези, които ще са под 4 MW, които ще бъдат компенсирани пък на обществения доставчик. Специално за тези, които са над 4 MW, на нас ни беше необходимо да бъде определена пределната премия, която Фондът ще компенсира за конкретните производители, за конкретните видове производства. Всичко това е определено в съответствие на разходите, които би следвало Фондът да направи за регулаторния период, съответстват и необходимите приходи, които както знаете идват от петте процента вноска от всички производители и търговци на енергия, които продават енергията си в България, такса задължения към обществото и съответно приходите от CO₂ емисии. Всичко това е определено от работната група и за този ценови период за нас това е достатъчно. Можем да вземем само като отношение. За следващия ценови период, живот и здраве, можем да бъдем много по-детайлни.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Червенкондев, защото беше важно това, което казахте, за Фонда. Обръщам се към присъстващите в залата. Има ли друг представител на енергийно дружество-заявител, който иска да вземе думата? Не виждам. Обръщам се към работната група. Имате ли коментари и изказвания по отношение на заявените позиции и становища от участниците в днешното обществено обсъждане?

П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Ще маркирам само като отговори най-важното от това, което беше изложено от енергийните дружества като забележки към доклада.

Относно становището на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и как да се изпълнява квотата, това е предмет на договора, който се сключва между обществения доставчик и „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. Решението на Комисията не определя как точно да се изпълнява квотата.

По отношение на забележките на г-н Минчев за „ТЕЦ Варна“ ЕАД, не мисля да ги коментирам, тъй като така или иначе в изпълнение на разпоредбата на чл. 21, т. 21, изречение второ от ЗЕ с доклада и съответно с бъдещия проект на решението, изпълнявайки този член от Закона, Комисията не следва да определя цена на „ТЕЦ Варна“ ЕАД, тъй като тя превишава с повече от 10% прогнозната пазарна цена.

По отношение на изразеното безпокойство от г-н П. Илиев относно всички подзаконовни нормативни документи, уверявам Ви, г-н Илиев, че в Комисията се работи много усърдно и се надяваме да спазим определения от закона срок. Предполагам, визирате Правилата за търговия с електрическа енергия. Относно изразеното Ви притеснение за количествата, участващи при изчислението на цената за задължения към обществото, те са изчислени именно въз основа на отчетни данни, които НЕК ЕАД е представила за предходните години, отчитайки прогнозираното намаление на потреблението през 2018 г. спрямо 2017 г., тъй като нямаше такава тежка зима, каквато имаше през 2017 г.

По отношение на коментарите на ЕСО ЕАД за прогнозна пазарна цена, на пръв поглед действително трябва да се доближават цените на ЕСО ЕАД и на ЕРД, само че това е чисто техническа работа при изчислението на тази цена. По никакъв начин няма как да влияе работната група. Всичко това се изчислява, както е описано и в проекта на Наредба, по отчетни данни. Тоест отчетните данни, които ЕСО ЕАД е валидирал като графици към обществения доставчик през календарната 2017 г., показват именно тези резултати. Именно в тази връзка е определен такъв коефициент за цената на ЕСО ЕАД. Обратното би означавало една субективна преценка от страна на Комисията, което според мен стъпването на отчетни данни е по-правдоподобно. Това, което може би влияе върху изглаждане на профила и съответно достигане на по-ниска цена, са именно непланираните обмени със съседните оператори през предходната година. Относно приходите от капацитети, за които изразихте притеснение, че може би няма да се достигнат, износът от страната през тази година категорично доказва, че това не е така. Особено интересът на търговците за износ през изминалите месеци и през тази година като цяло, заради повишенията на цените в региона, доказва, че приходите от капацитети няма как да се сравняват с 2017 г., когато през 2017 г. имахме спиране на износа за повече от месец. А и последните цени на гръцка граница от порядъка на 16 евро/MWh за капацитет показват, че има интерес към износа и съответно ЕСО ЕАД ще реализира дори повече според мен от предвидените в ценовото решение приходи от предоставяне на преносна способност.

По отношение на електроразпределителните дружества, според г-жа Генова оперативните разходи би следвало да се индексират, а не да се запазват. Становището на работната група е, че все пак сериозни разходи са предвидени на всички електроразпределителни дружества за инвестиции. Тези инвестиции би следвало да имат ефект и върху крайните потребители. Ефектът върху крайните потребители се изразява освен върху качеството на предлаганите услуги, а и намаляване на цените, съответно намаляват разходите на дружествата. Тоест Вашата инвестиционна програма би следвало да е насочена към постигане на ефективност на дружеството, т.е. тези инвестиции би следвало да намалят оперативните разходи. Именно заради това са запазени на нивото на базисната 2017 г. оперативните разходи, като се предполага, че ефектът на инфлация, увеличаване на заплатите и т.н. ще се покрива именно чрез тази ефективност, заради... мисля, че в ЧЕЗ беше и най-високата инвестиционна програма, заявена от трети електроразпределителни дружества.

По отношение на технологичните разходи и коментарът на г-н Чемширов, това което имаме предвид, е, не че дружеството не е ефективно и не си намалява разходите, а напротив. Похвално е. Това е дружеството, което действително най-добрият технологичен разход е постигнал. Използваният израз, че е „некоректно представен“, е именно поради факта, че изрично е записано в минималните изисквания как трябва да се

представят, докато ЕВН не се съобразява с написаното в минималните изисквания. Другото, което казахте, че предстои дискусия, все пак ако се представят по този начин, Комисията не би следвало да Ви признава разходи за балансиране. Разходи за балансиране са включени в цените Ви именно в разходите Ви за технологични разходи. Така че или едното, или другото, няма как и двете да се случат. И за мен лично, при положение, че всички останали оператори на разпределителни мрежи са се съобразили с изискванията (мисля, че т. 16 беше от минималните изисквания), единствено ЕВН имаше разминаване между количеството, върху което е заплатена цената за задължения към обществото за технологични разходи, и количеството, което е представено пред Комисията за... Като се изчисли на база на количествата, които дружеството е заплатило цена за задължения към обществото, ясно се вижда, че технологичният разход не е 8,52% постигнатият, а е 8,018%, мисля, че беше.

Относно това, което изрази като притеснение г-н П. Стефанов, за нормата на възвръщаемост, че е една от най-ниските в региона. Това не е вярно. Ако погледнете дори в една страна като Македония, където кредитният рейтинг на държавата е доста по-нисък от България (ЕВН ще го потвърдят, тъй като електроразпределителното дружество в Македония е собственост на ЕВН Групата), е съпоставима нормата на възвръщаемост. Така че в никакъв случай в страна членка на Европейския съюз с нашия рейтинг не мисля, че нормата на възвръщаемост е ниска.

Относно коментарите, че не би следвало крайните снабдители да се сравняват с търговците, на всяко едно открито заседание и обществено обсъждане коментираме това нещо. Само ще маркирам, че да, действително не трябва да се сравняват крайните снабдители с търговците, защото търговците се борят със зъби и нокти за всеки един свой клиент, докато на крайните снабдители всичко им е гарантирано. Много лесно може да се сравни финансовото състояние на търговците и финансовото състояние на крайните снабдители за предходната година. Г-жо Стефанова, дайте да сравним финансовото състояние за 2017 г. на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „ЕВН Трейдинг Саут Ййст Юръп“ ЕАД. Ще видим много добре дали действително имат такава свобода търговците, за която твърдите.

По отношение на енергийната ефективност. Да, действително има законодателство, което трябва да се изпълнява за разходите за енергийна ефективност, но нито едно от дружествата не представя детайлна обосновка на тези разходи. Нито едно от дружествата не представя план за инвестиране в мерки за енергийна ефективност, а всяко едно от дружествата заявява за признаване разходите, които трябва да внесе във фонда, при положение, че нито едно от дружествата няма намерение дори и да помисли за мерки за енергийна ефективност, а се признават за признаване разходите, които трябва да се внесат във фонда при неизпълнение на изискванията на ЗЕЕ.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Сега се обръщам към колегите от Комисията. Колеги, имате ли въпроси или изказвания по повод на проведената дискусия?

Р. Осман – член на КЕВР:

Беше повдигнат един въпрос, мисля, че от г-н Илиев, въпреки че г-н Младеновски отговори. Никой не бива да очаква от Комисията да не спазва правилата, когато се приемат подзаконовни актове. Понятия спешен порядък и т.н., като поточна линия няма как да работи Комисията. Има си правила, които се спазват. И в момента във връзка с последните изменения на ЗЕ, процедурата, която върви за приемане на подзаконовите актове, Комисията е просто на една крачка да не спазва процедурите. Ние сме длъжни да ги спазваме, за да не паднем в съда. Тоест по-бързо от това не може да стане. Бъдете сигурни, че в извън работно време, след края на работната време, двете дирекции – и Електро, и Правна, работят до късно. Като те имат и други ангажименти, разбира се. Но

Комисията даже експедитивно работи по тези въпроси. Не се старая тук да Ви убеждавам, че максимално са натоварени. Това е, което може да се направи, защото все пак има едни процедури и правила, които трябва да бъдат спазени. Ако не бъдат спазени, те ще паднат в съда. В този състав, откакто е Комисията от 3 г. насам, нямаме един оборен нормативен акт на Комисията в съда.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Бях помолен от работодателските организации днес изрично да изтъкна, че те са изключително доволни от начина, по който е представен докладът тази година за цените в сектор „Електроенергетика“ и за „Топлоенергетика“. При това положение обявявам:

Първо, обявявам, че закритото заседание за приемане на проект на решение на Комисията ще се проведе на 01.06.2018 г. от 10:00 ч.

Общественото обсъждане по проекта на решение за цените ще се проведе на 06.06.2018 г. тук, в централата на КЕВР. Благодаря на всички участници, благодаря и на тези, които уважиха заседанието, за да чуят мненията на енергийните дружества.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

1. Насрочва закрито заседание на 01.06.2018 г. от 10:00 ч. за приемане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

2. Насрочва обществено обсъждане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ на 06.06.2018 г.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-10/23.05.2018 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(С. Годорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Р. Осман)

.....
(В. Владимирев)

.....
(Г. Златев)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Е. Харитоновна)

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)